

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

מכשירים פיננסיים: היבטים כלכליים וחשבונאיים

מרצה: רו"ח אשר פליסינג

מתרגל: מר אתגר סוארי

סמסטר א' תש"ע
מועד ב'

יום שישי 5.3.10, שעה 08:30

מועד הבחינה:

שלוש שעות

משך הבחינה:

5 עמודים

מס' עמודים:

מחשבון בלבד.

חומר עזר:

AM-12

בהצלחה!!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

שאלה 1 (30 נקודות)

חברת "ברוך אסולין ובניו" (להלן: "החברה") היא חברה שעוסקת בסחר בנשק ברחבי העולם. מטבע הפעילות של החברה הוא השקל. בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים של החברה, שהתווה נדב, בנו של ברוך, היא מגנה על התקשרויות איתנות למכירת כלי נשק ברוסיה מפני החשיפה לשינוי בשער החליפין של הרובל באמצעות מכשירים פיננסיים נגזרים.

ביום 1 בינואר 2010 התקשרה החברה בהסכם מכירה מחייב עם עמרם, הידוע בכינויו "הבולדוג", לפיו היא תמכור לו רובים תמורת סכום של 5 מיליון רובל ביום 31 לדצמבר 2010. בכדי להגן על העסקה, התקשרה החברה ביום 1 בינואר 2010 בעסקת פורוורד למכור לבנק "האחים קובלובה" 5 מיליון רובל ביום 31 לדצמבר 2010 תמורת שקלים.

להלן נתונים נוספים:

31.12.2010	30.6.2010	1.1.2010	
0.75	0.5	0.25	שער חליפין של הרובל (1 רובל שווה כמה שקל?)
4.5%	5%	3%	ריבית שקלית שנתית
3%	4%	6%	ריבית רובל שנתית

החברה עורכת את דוחותיה הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות בינלאומיים (IFRS) וכן מפרסמת דוחות כספיים חצי שנתיים.

נדרש:

בחישוב שערי פורוורד יש לדייק בתשובה עד כדי 3 ספרות אחרי הנקודה

1. חשב את השווי ההוגן של עסקת הפורוורד לימים 30.6.2010 ו-31.12.2010.
2. רשום את פקודות היומן בספרי החברה לחציון הראשון והשני של שנת 2010, בגין עסקת הפורוורד ובגין עסקת המכירה, בהנחה שהחברה לא ייעדה את חוזה הפורוורד למטרת הגנה.
3. בהנחה והחברה מעוניינת לטפל בעסקה כבעסקת הגנה:
 - א. פרט בקצרה מהם התנאים בהם על החברה לעמוד על מנת לטפל בעסקה האמורה כבעסקת הגנה.
 - ב. מהן האפשרויות העומדות בפני החברה לצורך הטיפול החשבונאי בהגנה? הסבר מילולית מהו הטיפול החשבונאי בעסקת הפורוורד ובהתקשרות האיתנה תחת כל אחד מסוגי הגידור הללו. כיצד טיפול זה משפיע על דו"ח רווח והפסד?
 - ג. רשום את פקודות היומן בספרי החברה לחציון הראשון והשני של שנת 2010, תחת כל אחת מהחלופות, בגין עסקת הפורוורד ובגין עסקת המכירה בהנחה שהחברה ייעדה את חוזה הפורוורד למטרת הגנה והיא עומדת בכל התנאים לכך. לצורך כך הנח שהגידור אפקטיבי במלואו, ושלא צפוי לחברה הפסד בשום שלב.

שאלה 2 (30 נקודות)

בתאריך 1/1/2009 התקשרה חברת "השוכרים" בע"מ (להלן: "החברה") עם חברת "המשכירים" בע"מ בהסכם לשכירת משרדים לתקופה של שנתיים. על פי תנאי ההסכם, דמי השכירות השנתיים יעמדו על סך של 10,000 דולר ארה"ב. התשלומים יתבצעו בתום כל שנה (כלומר, ביום 31/12/2009 וביום 31/12/2010).

להלן פירוט שערי חליפין מידיים ועתידיים:

<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>	<u>1.1.2009</u>	
4.2	4	3.5	שער מידי (SPOT)
-	??	??	שער עתידי לחוזה פורוורד לשנה
-	-	??	שער עתידי לחוזה פורוורד לשנתיים
-	4%	2.5%	ריבית שקלית שנתית
-	3%	1%	ריבית דולרית שנתית

נתונים נוספים:

1. מטבע הפעילות של שתי החברות הוא השקל.
2. החברה נוהגת למצע את תשלומי השכירות על פני תקופת השכירות.
3. יש להתעלם מהשפעת מס.
4. הנח כי עקום התשואה שטוח.

נדרש:

- א. בחן את התנאים לקיומו של נגזר משובץ או נגזרים משובצים בחוזה השכירות, תוך התבססות על IAS 39 ופרסומים רלוונטיים נוספים.
 - ב. מצא את שערי הפורוורד החסרים, יש לדייק 3 ספרות אחרי הנקודה.
 - ג. רשום את כל פקודות היומן שתירשמנה בחברה בקשר עם חוזה השכירות.
- יש להציג חישובים מלאים ומפורטים. אם לא מצוין אחרת, יש לעגל את התשובות.

שאלה 3 (20 נקודות)

חברת יוסף המעופף בע"מ (להלן: "החברה") הינה ברה ישראלית שמטבע הפעילות שלה הוא השקל החדש. ביום 1.1.2010 רכשה החברה אופציה Call על הדולר בעלת ערך נקוב של \$100,000 בשער מימוש של 3.8 ₪ לדולר, וכתבה אופציה Put על הדולר בעלת ערך נקוב של \$100,000 בשער חליפין של 3.2 ₪ לדולר. תאריך המימוש של האופציות הוא 31.12.2010. החברה לא שילמה ולא קיבלה בנטו פרמיה בגין האופציות הללו. נכון ליום 1.1.2010 שער הספוט שקל-דולר הינו 3.5 והריביות לתקופה של שנה על השקל ועל הדולר זהות.

נדרש:

1. הצג את גרף האסטרטגיה הנ"ל.
2. חשב החברה טוען כי לאסטרטגיה הנ"ל לא יהא שווי כלשהו במהלך חייה, כל עוד אחת מהאופציות לא תיכנס לכסף. חווה דעתך.
3. סמנכ"ל הכספים של החברה טוען כי האסטרטגיה הנ"ל נועדה בכלל על מנת להגן על התקשרות איתנה לרכישת מלאי תמורת \$100,000. הצג את גרף האסטרטגיה לאור המידע החדש.
4. מנכ"ל החברה אמר בישיבת ההנהלה ש"בכלל היה עדיף לחברה להתקשר בעסקת פורוורד במקום כל הסיבוכ הזה עם אופציות ואסטרטגיות מורכבות". חווה דעתך.

שאלה 4 (20 נקודות)

- א. כאשר עקום התשואה עולה, הריבית המשתנה בעסקת IRS במועד הראשון של החלפת הריביות גבוהה מהריבית הקבועה. נכון/לא נכון. הסבר
- ב. חברת שריה בע"מ (להלן: החברה) הינה חברת רהיטים גדולה. ביום 1 בינואר 2011 התקשרה החברה בחוזה לרכישת 10 טון עץ אורן משובח תמורת \$20,000 לטון. התשלום והספקת העץ יתבצעו ביום 31 בדצמבר 2011.
- ברבעון הראשון של שנת 2011, בעקבות המשבר הכלכלי בעולם, ירד הביקוש לרהיטים ובעקבות זאת ירדו מחירי העץ לשפל חסר תקדים.
- חשב החברה טען כי מאחר שהחוזה אינו עומד בהגדרת נגזר, לא ירשם הפסד מירידת מחירי העץ בדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2011.
- נכון/לא נכון, הסבר.
- ג. חברת רונית בע"מ הינה חברת מזון משפחתית שעוסקת בייצור קפה טחון איכותי. לחברה מלאי פולי קפה שיספיק לשישה חודשים ולפיכך צופה החברה כי תרכוש מלאי קפה נוסף בעוד כחמישה חודשים.
- כדי להגן על סיכון השינוי במחירי הקפה, סמנכ"ל הכספים מתלבט בין התקשרות בעסקת פורוורד למכור קפה או בעסקת פורוורד לרכוש קפה.
1. הנח כי החברה בוחרת להתקשר בעסקת פורוורד לרכוש פולי קפה במחיר קבוע. מהו הפריט המגודר? האם הגידור הוא גידור תזרים מזומנים או גידור שווי הוגן?
2. הנח כי החברה בוחרת להתקשר בעסקת פורוורד למכור פולי קפה במחיר קבוע. מהו הפריט המגודר. האם הגידור הוא גידור תזרים או גידור שווי הוגן?
3. בהנחה כי החברה מבקשת להגן על הפעילות העסקית שלה בפני שינויים במחיר פולי הקפה, באילו נסיבות החברה תבחר להתקשר בעסקת פורוורד לרכוש קפה ובאילו נסיבות תבחר החברה להתקשר בעסקת פורוורד למכור קפה?